

Varo valhetta

Sinä vai robotti? Käsini vai koneella? Itse vai tilattuna? Jalan, pyörällä, bussilla vai autolla? Huomaamattomia jokapäiväisiä valintoja elämä täynnä. Siitä se elon pyörä koostuu. Jatkuvia tienhaaroja, joissa pitäisi pystyä päättämään. Rasittavaa joskus. Joskus ei. Mukavaakin. Ehkä.

Mitäs näille vaihtoehdoille on sitten yhteistä? Ainakin se, että valitsija

eli päättäjä – siis sinä – tietää suurin piirtein eri vaihtoehtojen vaikutukset seuraaviin sekunteihin, tunteihin, päiviin... Hyvä niin. Mutta millä perusteilla päätöksesi teet? Intuitio? Opittu kokonaisuus? Kokeemus? Tiedeusko? Hyvä fiilis? Kaikki varmaankin ihan hyviä

perusteita mutta millä varmuudella oikeasti päätöksesi teet? Sattumaa lienee mukana aina. Suomeksi sanottuna pieleenkin voi mennä. Haittaako se?

Informaatiota suorastaan sataa päällemme nykymaailmassa – halusimme tai emme. Ennen se oli tot-

ta, jos se luki lehdessä. Nykyisin meidän on syytä epäillä kaikkea ympärilämme. Lähdekritiikistä puhutaan ja meitä neuvotaan tarkastelemaan informaation taustoja. Ihan kiva mutta millä sitä tavallinen ihminen pystyy faktantarkistukseen. Joskus pystyy joskus ei. Useimmiten siis uskomme asian, jos se tuntuu todelta eli miellyttää ennakkoluulojamme. Ja siinä se avain. Oma käsityksemme maailmasta. Sen täytyy olla oikein.

Eräänlaista informaatiovaikutusta on myös opastuksen jumalamme eli GPS:n signaalin häirintä. Se on se juttu tulevana kesänä. Enemmän tai vähemmän. Olemme niin tottuneet siihen, että tuo pieni kolmio ruudun pinnalla näyttää erehtymättömästi missä olemme ja mihin olemme menossa. Ennen ei ollut niin. Piti tietää missä on ja mihin menossa. Ilman elektroniikkaa. Paluu menneisyyteen on edessä. Tervetuloa kompassi ja paperikartta. Ja ennen kaikkea ymmärrys omasta olemisesta. Kuka olet ja missä olet.

Älä usko valhetta ensi kesänä. Luottolaitteesi voi huijata sinua. Tahallaan tai vahingossa. Se tuttu kivi onkin siirtynyt kymmeniä metrejä ja etsiytyy juuri reitillesi. Vai luulet-

ko vain? Nyt on hyvää aikaa verestää niitä perinteisiä merenkulkutaitoja ja palauttaa mieleen navigoinnin perusperiaatteet. Tiedän, että paperikartta on useimmilla veneilijöillä edelleenkin aktiivisessa käytössä mutta on väistämätön totuus, että plotterin kanssa elämä on niin helppoa. Uskotko siihen tulevana kesänä? Ei ehkä kannata. Ainakaan ilman faktantarkistusta. Ja sen lähdehän sinulla on siinä vieressä. Oodi paperikartalle (rumpujen pärinää).

Aloitteleville veneilijöille kerron yleensä kurssilla, että ”älä tee enempää kuin mistä olet varma”. Se on suhteellisen turvallinen tapa toimia elämässä yleensäkin. Tulevana kesänä usko plotteriisi vain, jos olet varma, että sitä ei häiritä. □

HARRI SANE

Kirjoittaja on turvallisuuden moniottelija, veneily/purjehduskouluttaja ja Espoon Meripelastajien hallituksen jäsen.

**PALUU
MENNEISYYTEEN
ON EDESSÄ.
Tervetuloa
KOMPASSI JA
PAPERIKARTTA.**